

De Plaat Die Rock Volwassen Maakte

door René van Kaam

Het is een titel - De Plaat Die Rock Volwassen Maakte - waar je natuurlijk oeverloos over kunt discussiëren, maar dat de debuut-lp van The Velvet Underground in de loop der jaren tot die platen is gaan behoren die tot op de dag van vandaag zeer invloedrijk blijken te zijn, staat als een paal boven water. Voor muziekjournalist Peter Bruyn reden genoeg om er een heel boek over vol te schrijven. 300 pagina's waarin één lp centraal staat duidt al op een grondige aanpak. En daar kunnen we zeker van spreken. Natuurlijk gaat het niet alleen maar over die legendarische plaat. Bruyn beschrijft ook zeer gedetailleerd de aanloop naar het maken van de lp met de banaan van Andy Warhol, en hoe beroemde nummers als Heroïn en Waiting For The Man zich in de loop der tijd ontwikkelen, alvorens het uiteindelijk de nummers worden zoals wij ze van de plaat kennen. We zijn al over de helft van het ruim 300 pagina's tellende boek wanneer we aan de opnamen van The Velvet Underground & Nico toe zijn. Uitgebreid worden de jonge jaren van de belangrijkste Velvets Lou Reed en John Cale beschreven, de invloeden die beide jonge muzikanten - los van elkaar - vormen en de min of meer toevallige wijze waarop ze met elkaar gaan samenspelen (Reed schrijft liedjes op bestelling en zoekt op een gegeven moment muzikanten om zijn songs uit te voeren, en zo ontmoet hij Cale). Als basis voor dit boek heeft Bruyn zich verdiept in vele boeken, artikelen en interviews, en is daarbij uiterst nauwgezet te werk gegaan. Als een heuse onderzoeksjournalist graaft hij in de vele bronnen, vergelijkt uitspraken van betrokkenen met elkaar en reconstrueert hoe het gegaan moet zijn, bijvoorbeeld waar het de precieze datum van de eerste ontmoeting tussen The Velvet Underground en Andy Warhol betreft en hoe de band uiteindelijk in de Factory belandt, en hoe de kennismaking en samenwerking van de Velvets met Nico (door Bruyn consequent aangeduid als de chanteuse) tot stand komt. Waar bronnen elkaar tegenspreken trekt Peter Bruyn de logische conclusies, waaruit vaak blijkt dat met name de herinneringen van de hoofdpersonen uit dit boek - Lou Reed, John Cale en Nico - nogal vertroebeld zijn. Zo toont de auteur aan dat bijvoorbeeld datums met betrekking tot de beginperiode van The Velvet Underground die Cale noemt in zijn autobiografie lang niet altijd

betrouwbaar zijn. En van wat Nico in latere jaren zei over haar periode met The Velvet Underground schijnt ze nogal wat uit haar duim te hebben gezogen. Een van de redenen die Bruyn aanvoert voor het feit dat The Velvet Underground in 1967 nauwelijks succes had met haar debuut-lp was dat die plaat precies verscheen in het jaar dat de psychedelische hippiemuziek populair was. Het ruige door hard drugs gevoede leven van de scene waarin de New Yorkse Velvet Underground vertoefde stond lijnrecht tegenover de jointjes rokende hippies uit L.A. en San Francisco. Met name Reed moest helemaal niets hebben van die hippiemuziek van de Westcoast en haar uitvoerders; aan Frank Zappa had 'ie zelfs een pesthekel. Leuk is natuurlijk ook te lezen over alle, standaard kort durende, affaires die de bandleden in en om Andy Warhol's Factory hebben, waarbij ook nog de naam van Jan Cremer opduikt die iets gehad zou hebben met Nico. Zie de foto's op 50jaarvelvetunderground.nl. Inderdaad, bij het boek is ook een complete website opgetuigd - 50jaarvelvetunderground.nl - waarop foto's, filmpjes en documentaires te zien zijn, netjes ingedeeld naar de hoofdstukken in het boek. De site vormt een prima aanvulling op een heerlijk boek voor iedere muziekliefhebber die graag wat dieper graaft.

De Plaat Die Rock Volwassen Maakte The Velvet Underground & Nico door Peter Bruyn Uitgeverij: In de Knipscheer, ISBN 978 90 6265 951 7

Bron: *Platenblad*, nr. 228, 3 juni t/m 14 juli 2017